

prima instanță: Z. Talpalaru

nr. 2rac-194/17

instanța de apel: M. Guzun, A. Gavrilița, V. Brașoveanu

ÎNCHEIERE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu capital străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspunde Limitată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Autotehnica” și Societății cu Răspundere Limitată „Bio – Alianța” împotriva Întreprinderii cu capital străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderii cu capital străin „Laguardia” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Bicoli – Agro” și Agenția Informațională de Stat „Moldpres” Întreprindere de Stat cu privire la apărarea onoarei și demnității, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului adus imaginii și reputației de afaceri

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Autotehnica” și Societatea cu Răspundere Limitată „Bio – Alianța”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii

constată:

La 11 noiembrie 2013, SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța” au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro”, AIS „Moldpres” ÎS cu privire la apărarea onoarei și demnității, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului adus imaginii și reputației de afaceri.

În motivarea acțiunii a invocat că la 13 septembrie 2013, în Monitorul Oficial RM nr. 198-204, a fost publicat un anunț cu conținut informativ din numele administrației SRL „Bicoli - Agro”, SRL „Laguardia” SRL și ÎCS „Moldova Zahăr” SRL prin care se comunică: „în baza contractului nr. 459/2013 din 11 aprilie 2013 toată producția de pe terenurile Primăriei Roșietici, r-nul Florești, sfecla de zahăr, grâu, răsărită, au fost strânse ilicit de către SRL „Bio-Alianța” și întreprinderea afiliată „Autotehnica” ce aparține

SRL „Bicoli-Agro”, cu suprafața totală de 776,025 ha. În momentul de față se desfășoară dezbaterile cauzei. Rugăm ca întreprinderile de achiziționare, de prelucrare și de colectare să țină cont de acest aviz. Părțile interesate de procurarea producției date se pot adresa la tel: 068714700; 068161730; 078688997”.

Consideră acest aviz informativ în totalitate defăimător și denigrator, deoarece informațiile expuse nu corespund adevărului.

Afirmă că terenurile la care se face referire au fost prelucrate de către SRL „Bio-Alians” în temeiul contractului din 01 aprilie 2013 încheiat cu proprietarii de terenuri din com. Roșietici și înregistrat în registrul contractelor ținut de Primăria com. Roșietici. Totodată, indică că 234 ha din terenurile la care se face referire în aviz, aparțin cu drept de proprietate SRL „Autotehnica”.

Susțin reclamanții că toate lucrările efectuate pe terenurile din com. Roșietici au fost executate de SRL „Bio - Alianța” fapt demonstrat prin actele contabile primare. Mai mult, toate combinele și tractoarele companiei sunt dotate cu sisteme GPS cu memorie, iar o simplă accesare a arhivei digitale a companiei furnizează dovada că în perioada agricolă 2013, doar compania ce le aparține a executat lucrări agricole pe terenurile menționate.

Indică că ÎCS „Laguardia” SRL a luat în arendă terenuri din com. Roșietici, cu suprafața de aproximativ 920 ha, de la diferiți proprietari, dintre care 234 ha au fost luate de la SRL „Consolitera”, iar restul de la locuitorii comunei.

Menționează că în anul 2011 - 2012, ÎCS „Laguardia” SRL nu a efectuat lucrările agricole necesare, acumulând datorii față de ÎCS „Moldova-Zahăr” SRL de peste 14000000 lei, restanțe la achitarea arende datorate țăranilor fiind în cuantum de peste 850000 lei, peste 112000 lei datorii la impozitul funciar și 399000 lei restanțe la achitarea către SRL „Consolitera”. Drept rezultat al neexecutării obligațiilor sale contractuale, culturile agricole au fost compromise și nu au fost recoltate, motiv pentru care, la solicitarea celor peste 520 proprietari de terenuri, Consiliul raional Florești, Direcția Agricolă, a efectuat la începutul lunii decembrie o inspecție în com. Roșietici și a constatat, că ÎCS „Laguardia” SRL a abandonat definitiv terenurile agricole, iar Zbigniew Grot nu răspunde la apeluri și a părăsit teritoriul Republicii Moldova.

Relatează că la 18 ianuarie 2013, 278 de persoane din com. Roșietici au depus o petiție în adresa Procuraturii Florești solicitând atragerea la răspundere a lui Zbigniew Grot, înaintând și o acțiune în judecată cu privire la protecției drepturilor lor, încasarea plăților de arendă și rezilierea contractelor de arendă.

La 01 februarie 2013, Procuratura Florești a somat ÎCS „Laguardia” SRL să achite benevol datoriile acumulate.

Iar, la 14 martie 2013, Procuratura Florești a depus o cerere în judecată cu privire la încasarea datoriilor.

Ulterior, la 01 august 2013, Judecătoria Florești a dispus încasarea de la ÎCS „Laguardia” SRL în favoarea proprietarilor de terenuri a datoriilor la plata arende.

Notează că la 01 aprilie 2013 toți cei 520 proprietari de terenuri au semnat cu SRL „Bio-Alianța” un contract prin care au acordat SRL „Bio-Alianța” dreptul de a prelucra terenurile ce le aparțin cu drept de proprietate în schimbul plății la timp și integral a prețului arendei. Suplimentar, SRL „Bio-Alianța” s-a obligat să recolteze grâul de pe suprafața de 88 ha, semănat de către ÎCS „Laguardia” SRL în toamna anului 2012 și să-l transmită integral proprietarilor de terenuri în vederea stingerii datoriei ÎCS „Laguardia” SRL față de proprietari terenurilor.

Susține că în pofida faptului că ÎCS „Laguardia” SRL nu și-a executat obligațiile contractuale față de proprietarii de terenuri și cele fiscale față de bugetul local, la 11 aprilie 2013 a semnat un contract de cesiune a drepturilor și obligațiilor cu SRL „Bicoli-Agro” și ÎCS „Moldova- Zahăr” SRL, prin aceste contracte s-au transmis în subarendă terenurile agricole către SRL „Bicoli-Agro”, fără ca acest drept să-i fie acordat de către proprietarii de terenuri.

Concomitent au fost cesionate datoriile sale fără a avea un acord din partea creditorilor.

Explică că toate lucrările au fost executate de către SRL „Bio-Alianța”, iar pretențiile au fost înaintate doar după ce roada era gata de recoltat.

Consideră, că ÎCS „Laguardia” SRL și ceilalți pârâți, în cazul unui comportament de bună credință ar fi înaintat pretențiile față de reclamantii încă în primăvara anului 2013. Cu toate acestea, primele pretenții au fost înaintate abia la 31 august 2013.

Susține că la 14 iulie 2013, SRL „Bicoli-Agro” a semnat o recipisă, prin care confirmă că nu are nicio pretenție la terenurile agricole din com. Roșietici, nu pretinde la dreptul dearendă pentru anul 2013 și nici la roada anului 2013.

Rezumă că producția agricolă de pe terenurile la care se face referire în publicația Monitorul Oficial RM, le aparține, iar cele trei companii care au publicat avizul nu au niciun drept asupra acestora. Avizul publicat conține informații false și defăimătoare, care a cauzat prejudicii materiale și morale companiilor ce le aparțin, ori în urma acestei publicații, au primit notificări din partea unor mari parteneri de afaceri, prin care au fost înștiințați, că drept urmare a avizului publicat în Monitorul Oficial: ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, pentru care SRL „Bio-Alianța” acordă servicii de recoltare a sfeclei de zahăr, iar SRL „Autotehnica” acordă servicii de transport, a retrogradat companiile din categoria A, cea mai înaltă, în categoria D, cea mai joasă.

Aceste categorii reprezintă gradul de încredere și acces la finanțare, acordate de către ÎCS „Sudzucker-Moldova” SRL partenerilor săi de afaceri, SRL „Vadalex-Agro”, în baza contractului nr. 40B-MC din 16 februarie 2013, încheiat cu SRL „Bio-Alianța”, a refuzat să procure produse agricole și a solicitat plăți în sumă de 495000 lei. Mai mult, ca urmare a publicației acestei informații defăimătoare, companiilor le-a fost afectată imaginea și reputația de afaceri. Drept rezultat prejudiciul cauzat este estimat la 300000 lei pentru fiecare.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 17 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 16 Cod civil, art. 166, 167, 175, 241 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea pârâților să publice o dezmințire defăimătoare, încasarea în mod solidar de la pârâți prejudiciul material în sumă de 495000 lei în beneficiul SRL „Bio – Alianța”, încasarea în mod solidar de la pârâți a prejudiciului adus imaginii și reputației de afaceri în beneficiul SRL „Bio – Alianța” suma de 300000 lei și încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul SRL „Autotehnica” a prejudiciului adus imaginii și reputației de afacere în sumă de 300000 lei.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Edineț din 24 martie 2014, a fost înlocuit pârâtul Publicația Periodică „Monitorul Oficial” cu denumirea corectă ÎS „Agenția de Stat Moldpres”.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 23 iunie 2014, a fost admisă parțial acțiunea.

A fost respinsă cererea SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța” împotriva ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia SRL, SRL „Bicoli – Agro”, Agenția Informațională de Stat „Molpres” ÎS cu privire la obligarea de a publica dezmințirea informației defăimătoare.

A fost încasat în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Bio – Alianța” suma de 403000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 300000 lei cu titlu de prejudiciu moral adus imaginii și reputației de afaceri.

A fost încasat în mod solidar ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Autotehnica” suma de 300000 lei cu titlu de prejudiciu moral adus imaginii și reputației de afaceri.

A fost încasat în mod solidar ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Autotehnica” taxa de stat în mărime de 30090 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 23 iunie 2014, a fost confirmată tranzacția încheiată între reprezentantul reclamanților SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța”, avocatul Natalia Lepilov și reprezentantul Agenției Informaționale de Stat „Moldpres” ÎS.

A fost încetat procesul în capătul de cerere de chemare în judecată a SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța” împotriva Agenția Informațională de Stat „Moldpresa” ÎS cu privire la apărarea onoarei și demnității și plata compensațiilor pentru prejudiciul material și moral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2014, a fost admisă cererea de apel declarată de ÎCS „Moldova Zahar” SRL și a cereri de alăturare la apel declarată de ÎCS „Moldova Zahar” SRL, ÎCS „Laguardia” și SRL „Bicol - Agro”, casată integral hotărârea și încheierea primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare conform competenței la Judecătoria Comercială de Circumscripție.

Prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 19 ianuarie 2015, a fost confirmată tranzacția de împăcare semnată la 23 decembrie 2014 de SRL „Autotehnica”, SRL „Bio – Alianța,, și Agenția

Informațională de Stat „Moldpres” ÎS cu condițiile convenite și expuse de către părțile semnatare în modul stabilit de legislația în vigoare.

A fost încetat procesul între părțile SRL „Autotehnica”, SRL „Bio – Alianța” și Agenția Informațională de Stat „Moldpres” ÎS.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost admis recursul declarat de SRL „Bicoli – Agro” și ÎCS „Laguardia” SRL, casată încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 19 ianuarie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță de judecată.

La 17 iunie 2015, SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța” au depus o cerere de modificare a cererii de chemare în judecată prin care au indicat în calitate de intervenient accesoriu Agenția Informațională de Stat „Moldpres” ÎS și au solicitat constatarea caracterului minciunos și defăimător al publicației din Monitorul Oficial al RM numărul 198 –204 din 13 septembrie 2013, pag. 217, încasarea în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” a prejudiciului material în beneficiul SRL „Bio – Alianța” în sumă de 403000 lei, încasarea în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” a prejudiciului adus imaginii și reputației de afaceri în beneficiul SRL „Bio - Alianța” suma de 300000 lei, încasarea în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” prejudiciului adus imaginii și reputației de afaceri în beneficiul SRL „Autotehnica” suma de 300000 lei și încasarea în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul reclamantilor a taxei de stat.

La 31 iulie 2015, ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” au înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „Autotehnica”, SRL „Bio – Alianța” și cei 495 de arendatorii cu privire la nulitatea actelor juridice, încasarea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 05 noiembrie 2015, a fost restituită fără examinare acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, a fost respinsă cererea de recurs înaintă de ÎCS „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro”, menținută încheierea din 05 noiembrie 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 04 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, a fost admis apelul declarat de SRL „Autotehnica” și SRL „Bio – Alianța”, casată hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 04 aprilie 2016 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea.

A fost constatat caracterul fals și defăimător, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a SRL „Autotehnica” și SRL „Bio-Alianța” a anunțului publicat în Monitorului Oficial al RM, numărul 198-204, pag. 217, prin care se comunică că: „în baza contractului nr. 45 9/2013 din 11 aprilie 2013, toată producția agricolă de pe terenurile Primăriei Roșietici, r-nul Florești: sfecla de zahăr, grâul, răsărita, care fost strânse ilicit de către SRL „Bio-Alians” și

întreprinderea afiliată „Autotehnica” SRL aparține SRL „Bicoli-Agro”. Suprafața totală - 776,025 ha. În momentul de față se desfășoară dezbaterile cauzei. Rugăm întreprinderile de achiziționare, de prelucrare și de colectare să țină cont de acest aviz. Părțile interesate de procurarea producției date se adresa la tel. 068714700; 068161730; 078688997.

A fost încasat în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Bio – Alianța” prejudiciul material în sumă de 403000 lei și suma de 300000 lei cu titlul de prejudiciul moral.

A fost încasat în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Autotehnica” suma de 300000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasat în mod solidar de la ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ÎCS „Laguardia” SRL, SRL „Bicoli – Agro” în beneficiul SRL „Autotehnica” suma de 30090 lei cu titlu de taxă de stat achitată.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 27 martie 2017, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, încasarea în mod solidar din contul SRL „Bio - Alianța” și SRL „Autotehnica” taxa de stat achitată de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL la depunerea cererii de recurs.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Obiectează că instanța de apel nu a aplicat legea care urma să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, nu a analizat argumentele ÎCS „Moldova Zahăr” SRL expuse în cadrul examinării apelului și nu a luat în considerație faptele și circumstanțele argumentate și stabilite de către prima instanță.

Evidențiază că ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu a avut careva relații comerciale cu intimații, mai mult că ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu a fost în careva litigii sau dispute cu intimații în ce privește exploatarea terenurilor agricole din com. Roșietici, r-nul Florești, nu a participat sub nicio formă în disputa dintre intimați SRL „Laguardia” SRL și SRL „Bicoli – Agro” privind valorificarea terenurilor agricole din com. Roșietici r-nul Florești în anul 2013. ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a avut relații contractuale cu ÎCS „Laguardia” SRL pe parcursul anilor 2011 - 2013 cu care a încheiat mai multe contracte cu privire la vânzarea - cumpărarea sfeclei de zahăr.

Consideră că instanța inferioară nu a apreciat just probele administrate la dosar.

La 12 mai 2017, SRL „Autotehnica” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 23 ianuarie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 155 vol. III) recepționată de către recurent la 27 februarie 2017 (f. d. 167 vol. III).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod

direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea cu capital străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspunde Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Maria Gervas